

եղած են: Ձեր՝ ոսկին ու արծաթը ժանդարտած է, եւ անոնց ժանգը ձեզի զէմ վկայ ախար բլլայ, ու ձեր մարմինը ախար ուտէ կրակի մը պէս (Յկր. Ե. 1-3): Կը կարծուի որ անկարելի է սրտի մը մէջ հաւատարմութիւնը բլլայ ազատութեան: Բայց իւրողութիւններ ցոյց կուտան թէ կարելի է: Նախ այն պատճառաւ որ ազատը երբեք չ'զգար թէ ազատութեան մարտիւն մը ունի, ան աւելի կը կարծէ թէ իր ուղղութիւնը խնայողութիւն մըն է եւ ոչ ազատութիւն: Երկրորդ՝ ստուգիւ զմտար է եւ նոյն խեղ անկարելի, ճշգրիտ ստեղծագործ մը հաստատել ընդ մէջ խնայողութեան եւ ազատութեան: Միայն ճշմարիտ հաւատարմ, կենդանի հաւատաբը որ անհնական հաղորդակցութիւն մէջ է Աստուծոյ հետ, կարող է զմեզ լուսարանել այս կէտին մէջ, մեզ զնկնով հանդէպ հարստութեան այնպիսի բարեյական պատուաւոր կեցուածքով մը, որ իբր Աստուծոյ անսանձեր կը պարտաւորուին յանձնակցու իրեն պատկանած եւ մեզի վստահուած նիւթակաւ ինչ-րեքը:

Խոստովանինք որ Առաքեալին յիշատակած պայմաններով եթէ բրիտանացի իրենց հաւատարմ ցոյց տային ընկերական յարաբերութեանց, խոստակութեանց, աշխարհի եւ աստուծոյ զբաղմունքանց մէջ, յայնժամ ան պիտի բլլար ունել յազմական եւ աւելի օգտակար քան ինչ որ արար չէ:

Քաբոս կը վերջացնեն ինչչով ձեզի Յովորոս Առաքեալի երկու յորհրդերն: որով ինքն ալ կը վերջացնէ իր թուղթն: Նախ՝ յմտանք երբեք Ա-ՂՅԹ-ը, վասնզի արդարեւ ազօթքը յոյճ զօրաւոր է: Եզիս մեզի նման մտղայային քնութիւն ունէր եւ լիտի վայելեց բարեբար փորձառութիւնները եւ արդիւնները ազօթքին: Մենք եւս կրնանք օգտուիլ ամէն օր եւ մեր կեանքի ամէն մասանց մէջ: Երկրորդ՝ ջանանք ամէնքս ալ միզ թափելու որպէսզի ՀԱՒԱՏՔը ցոյց տանք գործնականապէս եւ այց կերպով շահներ ինկած նպոյններ կենսական եւ օծուն կեանքի մը մէջ:

Մանչեսթը

ՂԵԻՄԵՆ ԵՊՍ. ԴՈՒՐԵԱՆ

ՓՐԿՁԻՆ ՍՕՏԵԼԱԼՈՒ ՇԱՄԱՐ

Սուրբ տենչեով ձրգէ լաւեմ շարունակ,
Պատէ՛ մտաւր ծոցն՝ ուսկից կեանք բոլորեցի,
Նրբիւրմի եզիր համոյր ու մրցիւ,
Որ մօտեմա զու թծի:

(Հովնական Միկն)

ԵԿԵՂԵՑԵԱՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

ԵՒ

ՇԷՐՊԷՐԹ ԱԼԷՆ

Երկուց եկեղեցեաց միութեան հարց մը խորհրդածութեան առարկայ դարձած էր, բողոքական եղբայրներու մասնաւոր շրջանակի մը մէջ, ի Վան՝ 1895ին, եւ շէրպէրթ Ալէնի պէս ազատամիտ միութեան մը արամադրութիւնները զիրար մշակուեցան առ այն: Եւ ահա մի օր 1895 Մարտ, 28 յօգուածէ բողոքացած հարցաբան մը կ'ստանան երկտասնեակ մը լուստարչական մատարականներ՝ բանիւ եւ զբով պատասխանելու հրաւերով: Խորհրդականութեան մը յետոյ ինձ կը վիճակուի առանձին երթալ տեսնուիլ Ալէնին հետ, որ Սասունցի փախստականներու ընձեռած նպատակից պատճառով կտակածիլ դարձած էր յաշտ կուտակալ Պահրիին: Իսկ ես իբրեւ ուսուցիչ արդէն յարարութեան մէջ էի իրեն հետ:

Մկրտիչ Խանիկեանի բնակարանին մէջ տասնեակ մը ուսուցիչ եւ մշակուած միութեան կը տեսնուի զիշերային խորհրդակցութեան կը մասնակցէր նաեւ հոգեւոյս Մեսրոպ քահանայ ճանիկեան: Իսկ հարցարանին մէջ կը յուշուէին վերատին ծնողեան, եկեղեցեայ եօթը խորհուրդներէն ուսնաց մատակարարութեան, ձեւերու, արքայաբնիստութեան, մասունքներու, խաչի եւ պատկերաց յարգութեան եւ վերջապէս իրենց ըմբռնումին պատասխանող եկեղեցական բարեկարգութեան մը կամ փոխադարձ զիջումներով միութեան հարցեր: Վսեմ ու պաշտելի՛ միամտութիւն մը արդարեւ:

Ահա՛ Ալէնի եւ իմ միջեւ տեղի ունեցած խօսակցութիւնը համառօտիւ:

— Հայ եկեղեցեայ դաւանանքին կամ հանդանակին մէջ նոր կտակարանի ուղւոյն եւ վարդապետութեանց հակառակ բան մը կը գտնուէ՞ք արդեօք:

— Ո՛չ, բայց ձեր եկեղեցին կեղեւի մը կամ վարագոյրի տակ կը ծածկէ քրիստոնէութեան ոգին:

— Եթէ դուք կ'ականարէք մեր եկեղեցեայ ձեւերուն, խորհուրդներու մատակարարութեան ձեւերուն կամ արարողութեան,